

nároku ve smyslu § 20 odstavec (2) zákona a určila žalobkyni šestiměsíční lhůtu k podání žaloby. Tím, že ještě v květnu a v červnu 1930 vyjednával agent pojišťovny František Z. s poškozeným Karlem H-em o smírné vyřízení jeho nároků, bylo by snad znemožněno v té době žalobkyni podati určovací žalobu, poněvadž se však vyjednávání ztroskotalo, měla žalobkyně ještě dosti času za šestiměsíční lhůtu končící 24. září 1930 podati určovací žalobu a že vyjednáváním tím žalovaná mlčky chtěla odvolati písemné odmítnutí nároku, netvrdila ani žalobkyně, ba naopak počítá šestiměsíční lhůtu k podání žaloby od dopisu z 3. dubna 1930 spadajícího rovněž do doby před oním vyjednáváním.

Čís. 12982.

Kdo si činí nárok na odškodnění z propadlé jistoty (§ 193, třetí odstavec trestního řádu), musí prokázati, že byl poškozen trestným činem obviněného, a to tím činem, který byl předmětem vyšetřování a podkladem zřízení jistoty. Nesejde na tom, zda bylo trestní řízení zahájeno k udání poškozeného, ani na tom, zda se připojil k trestnímu řízení.

(Rozh. ze dne 3. listopadu 1933, Rv II 224/32.)

Arnošt C. domáhal se na československém státu vydání trestní jistoty 20.000 Kč, ježto prý Ervín B., za něhož byla jistota složena, vylákal na žalobci podvodně 20.000 Kč. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. D ů v o d y: Jest zjištěno, že trestní řízení proti Ervínu B-ovi bylo zahájeno na popud Otty M-a, že Arnošt C., byv slyšen jako svědek, prohlásil, že žádá, aby i jeho případ byl pojat do trestního řízení a že se připojuje k trestnímu řízení se svým nárokem na náhradu 20.000 Kč, dosud trestní oznámení však neučinil a k návrhu státního zastupitelství vydala radní komora dne 8. dubna 1930 zatykač na Ervína B-a pro zločin zpronevěry koberců a výtěžku za koberce ke škodě M-a, a prohlásila dne 2. července 1930 jistotu za propadlou. Jest tedy prokázáno, že žalobce neučinil sám trestní oznámení na Ervína B-a a že státní zastupitelství nerozšířilo trestní řízení proti Ervínu B-ovi i pro tvrzený podvod spáchaný na žalobci vylákáním zápůjčky 20.000 Kč. Podle § 193 třetí odstavec tr. ř. je přiznáno poškozenému právo uplatňovati, by byl především odškodněn z jistoty prohlášené za propadlou. Jde o to, zda právo to má každý poškozený, či jen ten, kdo byl poškozen trestním činem, pro který bylo zahájeno trestní řízení. V tom směru pokládá soudce za rozhodný německý text trestního řádu, který byl dříve autentickým a který praví: »Doch hat der durch die strafbare Handlung Beschädigte das Recht zu verlangen, dass vor allem seine Entschädigungsansprüche daraus befriedigt werden.« Jest patrno, že se výhody té podle doslovu zákona může dovolávati jen, kdo je poškozen činem, pro který bylo zahájeno proti pachateli trestní řízení, a v kterémž řízení byla jistota prohlášena za propadlou. An žalobce ani trestní oznámení neučinil a ano ani trestní řízení proti Ervínu B-ovi pro čin na žalobci prý spáchaný nebylo rozšířeno, nemá žalobce právní nárok hojiti

se z jistoty a žádati, by z ní byl odškodněn. Účelem zákonného opatření podle § 193 tr. ř. jest, by, umožněn-li v trestní věci pachateli útěk tím, že byl propuštěn na svobodu, a znemožněn-li tím osobám tímto trestním činem poškozeným, by si zjednaly od pachatele odškodnění, mohly býti v prvé řadě odškodněny z jistoty. Jiným osobám schází příčinná souvislost mezi jistotou a jiným činem pachatelovým, a bylo by nelogické, by každý, kdo má za to, že jakýmkoliv jiným činem pachatelovým byl poškozen, mohl se hojiti z jistoty. O d v o l a c í s o u d n a p a d e n ý r o z s u d e k p o t v r d i l. D ů v o d y: Odvolatel domáhá se na žalovaném státu vydání trestní jistoty, poněvadž prý Ervín B., za něhož byla jistota složena podle § 192 tr. ř., na něm podvodně vylákal zápůjčku 20.000 Kč. Avšak první soud správně zamítl žalobu. Neboť jistota má býti především zárukou, že obviněný neuprchne a že bude za svůj trestný čin, pro který se proti němu koná trestní řízení, podle zákona potrestán; výši jistoty jest stanoviti tak, by po případě z ní mohla býti nahrazena škoda, kterou obviněný trestným činem způsobil. Z toho jest patrné, že musí býti trestní řízení pro určitý trestný čin proti někomu konáno, by mohla býti jistota stanovena vzhledem ke škodě způsobené trestným činem. Zákon má na mysli škodu té osoby, nebo těch osob, které byly poškozeny oním určitým trestným činem, pro nějž se koná trestní řízení proti obviněnému, který má býti vyručen složením jistoty. Vzhledem k tomu nemohou se hojiti z jistoty ti, kdož byli poškozeni týmž obviněným, ale jiným jeho trestným činem, pro nějž trestní řízení proti němu zahájeno nebylo. Žalobce v souzeném případě připouští, že jistota byla složena v trestní věci proti Ervínu B-ovi, vedené na popud Otty M-a, kdežto proti obviněnému pro jeho podvodné jednání spáchané prý na žalobci trestní řízení ani zahájeno nebylo. Z uvedených důvodů nemůže se žalobce hojiti pro svou škodu na jistotě složené za obviněného.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l d o v o l á n í.

D ů v o d y:

Nižší soudy správně vyložily, že nárok na uspokojení z propadlé jistoty ve smyslu § 193 třetí odstavec tr. ř. přísluší jen tomu, kdo byl poškozen trestným činem, pro který bylo konáno trestní řízení, v němž byla jistota zřízena. Tento výklad je v souhlasu s doslovem § 193 tr. ř. a právem poukazují soudy také k předpisu § 192 tr. ř., podle něhož jest při určení jistoty přihlížeti mimo jiné i k následkům trestného činu, to jest ke škodě, která z něho vzešla jiným osobám. Jde tu právě o výjimku ze zásady vyslovené v § 193 tr. ř., podle níž (zásadně) propadlá jistota připadá státní pokladně, a není proto přípustné vykládati ustanovení to tak široce, jak činí dovolatel, že by totiž nároky na uspokojení z jistoty měl každý, kdo byl obviněným poškozen. Nesejde ovšem na tom, bylo-li trestní řízení zahájeno k udání poškozeného, ani na tom, připojil-li se k trestnímu řízení. Kdo si však činí nárok na uspokojení z propadlé jistoty, musí dokázati, že byl poškozen t r e s t n ý m činem obviněného, a to tím činem, který byl předmětem vyšetřování a podkladem zřízení jistoty. U žalobce však není splněna žádná z těchto

podmínek. Protože se trestní řízení neskončilo rozsudkem a nebylo v něm tedy rozhodnuto o vině a o soukromoprávních nárocích žalobcových, musil by žalobce v nynějším sporu nejen tvrditi, že podle jeho mínění šlo o trestný čin (podvod), nýbrž musil by to také dokázati, což však neučinil, omeziv se jen na to, že poukazoval k trestním spisům. Již také z této příčiny nemohla míti jeho žaloba úspěch. Mimo to nebylo zde — jak už bylo řečeno — souvislosti mezi tvrzenou škodou žalobcovou a trestným činem, pro který byla jistota zřízena (zločin zpronevěry).

Čís. 12983.

K zastupování pozůstalosti proti třetím osobám jsou povoláni všichni dědici, kteří co do správy pozůstalosti jsou společenstvím, na něž jest obdobně použiti předpisů §§ 833 a n. sl. obč. zák. Dědic, který jest proti pozůstalosti v poměru věřitele nebo dlužníka, jest ve věcech týkajících se tohoto poměru ze zastupování pozůstalosti vyloučen a zastupují pozůstalost v tom případě zbývající dědici.

O tom, zda jest udělení svolení pozůstalostního soudu k podání žaloby (proti dědici), rozhodují jen zájem a potřeba pozůstalosti a pozůstalostního řízení. Zájem pozůstalosti vyžaduje jen výjimečně, by pohledávky byly vymáhány za pozůstalostního řízení.

(Rozh. ze dne 4. listopadu 1933, R I 691/33.)

K pozůstalosti po Boženě K-ové přihlásili se jako dědici Josef K., František K., Růžena Č-ová a Václav K. Návrh Josefa K-a, Františka K-a a Růženy Č-ové, by jim bylo uděleno zmocnění k vedení sporu proti Václavu K-ovi o zaplacení peněžité pohledávky, p o z ů s t a l o s t n í s o u d zamítl. D ů v o d y: Podle §§ 547 a 550 obč. zák. jest považovati všechny přihlášené dědice za jednu osobu. Bylo by v rozporu s těmito ustanoveními, kdyby soud dal jen některým ze spoludědiců, mezi něž patří i Václav K., zmocnění, by nastupovali jménem pozůstalosti žalobou proti spoludědici. Ostatně k takové žalobě zletilí dědicové ani nepotřebují soudního zmocnění (roz. ze dne 2. října 1885 čís. 12036 Gl. U. 13533). R e k u r s n í s o u d udělil navrhovatelům zmocnění k vedení sporu proti Václavu K-ovi. D ů v o d y: I stěžovatelé i Václav K. přihlásili se k dědictví po Boženě K-ové dne 31. října 1929 bez zanechání poslední vůle zemřelé ze zákona s dobrodiním inventáře a přihlášky jejich byly na soud přijaty. Není tedy pochybnosti o tom, že se podle §§ 547 a 550 obč. zák. proti třetí osobě se zůstavitelkou považují za osobu jedinou, a to všichni. Než v projednávaném případě jde o uplatnění pohledávky zůstavitelky proti přihlášenému dědici Václavu K-ovi, který jest tedy zároveň dlužníkem pozůstalosti. Soud prvý jest toho názoru, že nelze dáti zmocnění jen některým dědicům, aby jménem pozůstalosti zakročili proti spoludědici žalobou. Přehlíží však, že se přihlášením se dlužníka zůstavitelky za dědice nic nemění na právech pozůstalosti pokud se týče spoludědiců (§ 1445 obč. zák.) proti němu jako